

20
23

Sustainability Report

Izveštaj o održivosti serije trka Schneider Electric Serbia Business Run u 2023. godini

O izveštaju

Predstavljamo vam prvi izveštaj o održivosti nekog sportskog događaja u istoriji Srbije.

Zajedno sa ovim Izveštajem predstavljamo i **Vodič za organizaciju održivih sportskih događaja** - svojevrsno uputstvo za sve one koji bi želeli da pođu zelenim praksama u sportu.

Sustainability Report Serbia Business Run Serije, pokriva **kalendarsku godinu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine**,

Izveštaj obuhvata **4 trke na 5km** u sledećim gradovima: Subotica, Novi Sad, Niš i Beograd.

Pored direktnog rada na operativnim merama u produkciji događaj, **naš rad na održivosti podrazumeva i rad sa svim stejkholderima trke**: partnerima, lokalnim organizacionim timovima, dobavljačima, kompanijama učesnicima i kolegama.

Pored 4 sportske trke kao humanitarni aspekt trke kristaliso se drugu godinu zaredom i celogodišnje takmičenje - TRKA ZA ŠUME koja se realizuje uz podršku Fondacije Ane i Vlade Divac.

U Trci za šume, svi pobeđujemo i pošumljavamo ugrožene predele na teritoriji cele Srbije, zajedno sa najodgovornijim kompanijama i zaposlenima.

Serbia Business Run ima za cilj da pruži **transparentno, pouzdano i sveobuhvatno izveštavanje o održivosti**, u skladu sa našom ambicijom da sledimo najbolje prakse i primenjujemo globalno priznate standarde za merenje uticaja na životnu sredinu.

U ovom kontekstu, ovaj prvi izveštaj je samo to - **početak i korak ka daljoj kvantifikaciji i inovativnosti naših održivih rešenja** u organizaciji najvećeg događaja kompanijskog sporta u našoj zemlji i regionu.

Sadržaj

1. Uvod

- 1.1. Poruka direktora SBR Serije
- 1.2. Poruka naslovnog sponzora Schneider Electric
- 1.3. Poruka Eco Officer-a

2. O Serbia Business Run Seriji

- 2.1. Statistika trka u 2023. godini
- 2.2. Naš veliki cilj do 2025. godine
- 2.3. Održivost u strateškom planu organizacije
- 2.4. Stubovi održivosti kroz ključne stejkholdere serije

3. Održivost nas kao organizatora serije

4. Principi održivosti na našim događajima

- 4.1. Reciklaža
- 4.2. 100% Plastic Free
- 4.3. Energija iz održivih izvora
- 4.4. Promovisanje održivog transporta
- 4.5. #OzeleniSport - Vodič za organizovanje održivih sportskih događaja
- 4.6. CO2 offset - Trka za šume

5. Od sponzora do održivih partnera

6. Održivost prema kompanijama i učesnicima trka

0. Naredni koraci

1

Uvod - Otkud i zašto tema održivosti

1.1. Poruka osnivača SBR Serije

Odlučili smo da povedemo primerom i pomognemo sportskim radnicima u Srbiji da **učine svoje događaje zelenim**, u cilju delanja u održivom smeru.

Ideja je ponikla iz naše ambicije da seriju biznis trka učinimo što održivijom, a **Belgrade Business Run, prvim 100% održivim sportskim događajem u zemlji** i to u periodu od 2022. do 2025. godine.

Nakon implementacije sporadičnih mera tokom 2022. godine uvideli smo da nam treba smislen okvir mera, aktivnosti, dobavljača i mogućnosti na sprskom jeziku koji bi nam dao jasan pravac delanja od trenutka kreiranja plana održivosti do merenja efekata održivosti.

Zato smo odlučili da na jednom mestu zabeležimo sve informacije vezane za održivi razvoj i održivo organizovanje sportskih događaja

Cilj nam je da našim partnerima olakšamo uzbudljiv ali i kompleksan (i često skup) proces kreiranja trka koje pozitivno utiču na životno okruženje, te da podignemo svest ljudi o važnosti održivog delovanja i u oblasti rekreacije i sporta.

U toku rada na prikupljanju, istraživanju i prevođenju informacija odlučili smo da te informacije složimo u zaokružen sistem znanja i resursa, te da ga podelimo sa sportskom zajednicom Srbije i stavimo na javnu upotrebu i komentarisanje svih naših nalaza.

Vodič za organizovanje održivih masovnih sportskih događaja je koncipiran tako da na jednostavan način obuhvata sve informacije potrebne jednom organizatoru trke (ulične, triatlon, trail, OCR, bicikлизам, plivački maraton...) koje će mu poslužiti kao alat za implementiranje preporučenih mera.

Naša želja i jasan plan jeste da ovaj pristup tokom 2024. godine preraste okvire outdoor sportskih aktivnosti i dopuni se merama koje se mogu primeniti i na sve druge tipove sportskih događaja, kao što su događaji u zatvorenom (hale, borilišta...) i događaji sa velikim brojem navijača (utakmice, stadioni i drugo).

Izveštaj koji čitate nije prvi korak, već plod dvogodišnjeg rada i pokušaja da se naši napor zabeleže.

Kao takav on je ipak samo jedan korak ka nekim novim i boljim, kvantifikovanim i standardizovanim izveštajima koji će budući sportski događaji u Srbiji kreirati. U to ime, srećno svima!

S poštovanjem,
Veroljub Zmijanac
Direktor Serbia Business Run Serije

1.2. Reč iz Schneider Electric-a

Kreatori ideje da postanemo **naslovni sponzor manifestacije** su isključivo naši zaposleni, i kako smo ponosni što imamo takav tim, jer vrednost tehnologije i kompanije dolazi upravo kroz ljudе

Partnerstvo sa Serbian Business Run-om kao najvećim tim building događajem u Srbiji nije novo za nas kao kompaniju, jer smo godinama **sponsor čuvenog maratona u Parizu**.

Schneider Electric je prema nezavisnim ocenama proglašena za **najodrživiju kompaniju na svetu**, a ovu misiju sprovodimo sa našim zaposlenima, partnerima, dobavljačima, dok je bavljenje sportom i zdrav život svakako neodvojivi deo te misije.

S obzirom na to da je ideja ovog sportsko-poslovnog događaja širenje svesti o zdravlju i zdravim životnim stilovima kroz trčanje, kao idealnom načinu rekreacije, mi kao kompanija smo uvideli sinergiju naše dve misije.

Voleli bismo da Serbia Business Run za 5 godina **postane najveći sportski događaj u regionu** koji je potpuno održiv. Uz našu podršku na trkama koje su ove dve godine održane u Novom Sadu, Subotici, Nišu i Beogradu koristila su se inovativna tehnološka rešenja poput solarnih panela, pametnih klupa i reciklažnog sistema.

Marko Đuković

Direktor centra za istraživanje i inženjeringu
Schneider Electric HUB

1.3. Poruka Eco Officer-a SBR Serije

Drage koleginice i kolege za primer,

Kroz naše događaje, ostvarili smo značajne korake u **promociji održivih praksi** i brige o našem okruženju. Izdvajamo se kao **zajednica kompanija za primer** koje teže pozitivnim promenama.

Osvestili smo važnost ove teme i **implementirali principe održivog razvoja**, uključujući reciklažu, eliminaciju plastike, korišćenje obnovljive energije i mnoge druge inicijative shodno našim mogućnostima i potrebama.

Naša inicijativa **#OzeleniSport** postala je **platforma za edukaciju i inspiraciju** drugih kako da organizuju održive sportske događaje.

Nastavićemo da uvodimo nove principe održivih rešenja, sarađujemo sa partnerima kako bismo inspirisali korporacije, ali i pojedince da svi zajedno u skladu sa mogućnostima doprinesemo boljem sutra.

Nastavljamo da trčimo održivim koracima, i nadamo se da ćete nam se pridružiti u otme.

Zeleni pozdrav,

Tamara Grubiša
Eco & Marketing Officer
Schneider Electric
Serbia Business Run

20 Serbia Business Run Seriji

2.1. Štaje danas Schneider Electric Serbia Business Run?

Kada smo pre **8 godina** prvi put organizovali trku u Beogradu, ideja nam je bila da se **dobro provedemo - istrčimo zajedno**, zaslužimo tu porciju hrane, te da se provedemo sa koleginicama i kolegama iz firme.

Izazvali smo se idejom da budemo **brži od šefa** jer #stazanepriznajetitule. Hteli smo da jedan dan u godini **skinemo odela koja neminovno nosimo na poslu** i proživimo uverenje da ekipe koje se znoje zajedno, sutradan i bolje funkcionišu kao kolektiv.

Ipak, Serbia Business Run, je otišao **korak dalje**. Sada kada okupljamo **više od 1.000 kompanija iz cele Srbije** (378 kompanija iz Beograda) i bližimo se cifri od **15.000 učesnika** sledeće godine, kao najbrojniji **sportsko-kompanijski događaj u našoj zemlji**, dužnost nam je da ovu platformu, koju smo izgradili **zajedno sa vama, iskoristimo za veće dobro**.

Želimo da svojim primerom i iskustvom pomognemo i drugim organizatorima sportskih manifestacija u Srbiji da **ozelene svoje događaje**.

Razmišljali smo na koji način da seriju trka SE SBR učinimo što održivijom, a **Belgrade Business Run, prvim 100% održivim sportskim događajem u zemlji** i to za period od 2022. do 2025. godine.

Krenuli smo 2022. godine sa implementiranjem nekoliko sporadičnih mera, i uvideli da nam treba **smislen okvir mera, aktivnosti, dobavljača i mogućnosti na sprskom jeziku** koji bi struktuirao naš pravac delanja od trenutka kreiranja plana održivosti do merenja efekata održivosti implementacijom mera.

U toku rada na **prikupljanju, istraživanju i prevodenju informacija** odlučili smo da te informacije složimo u zaokružen sistem znanja i resursa, te da ga podelimo sa sportskom zajednicom Srbije i stavimo na javnu upotrebu i komentirasanje svih naših nalaza.

Ovaj izveštaj i Vodič koji smo kreirail naš je zalog za **zeleniju sportsku i biznis zajednicu Srbije**.

Schneider Electric | SERBIA BUSINESS RUN

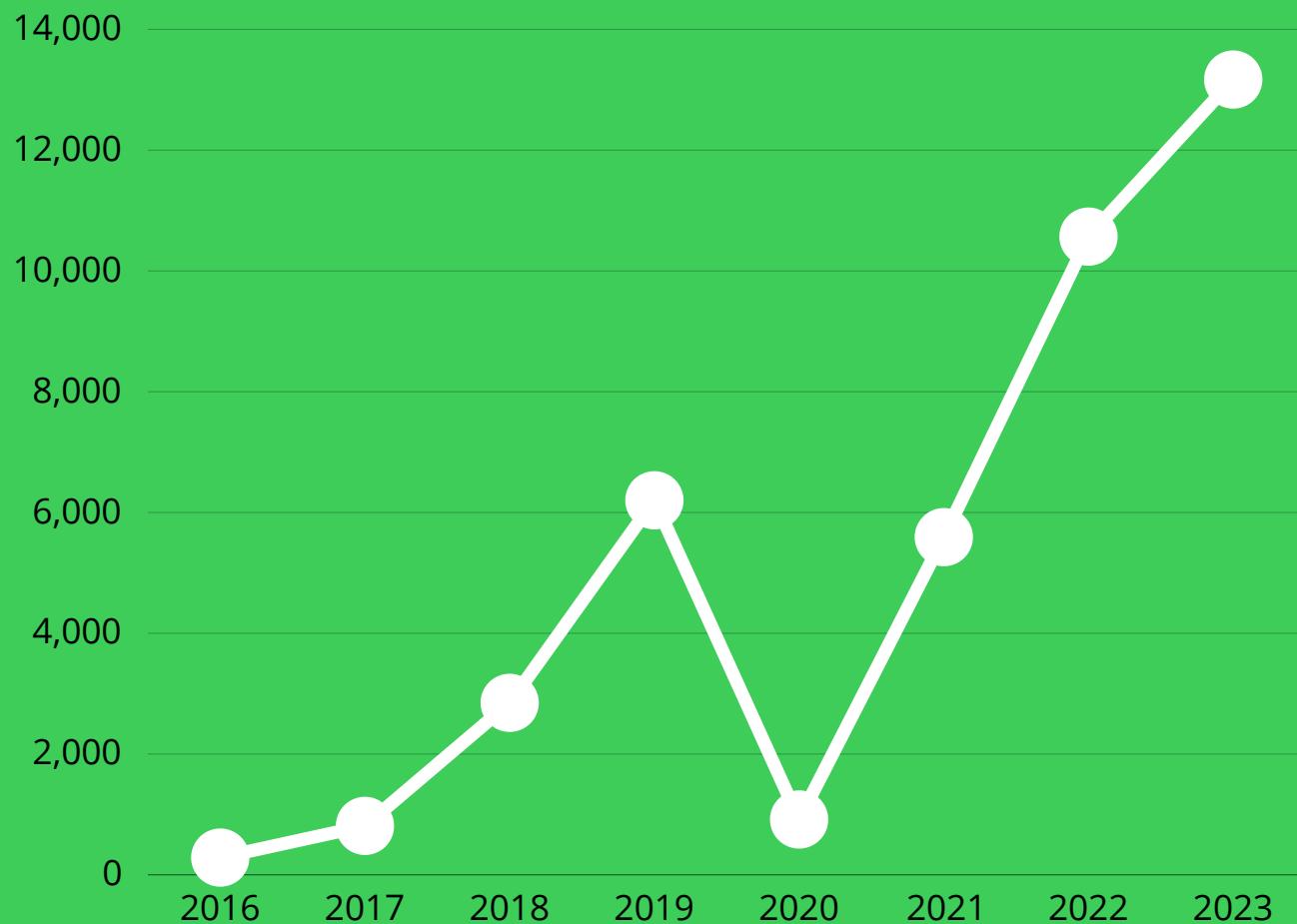
2.2. Statistika trka u 2023. godini

Grad	Zaposlenih	Kompanije
BEOGRAD	7.608	381
NOVI SAD	3.134	130
NIŠ	1.465	118
SUBOTICA	963	63

13.170 trkača

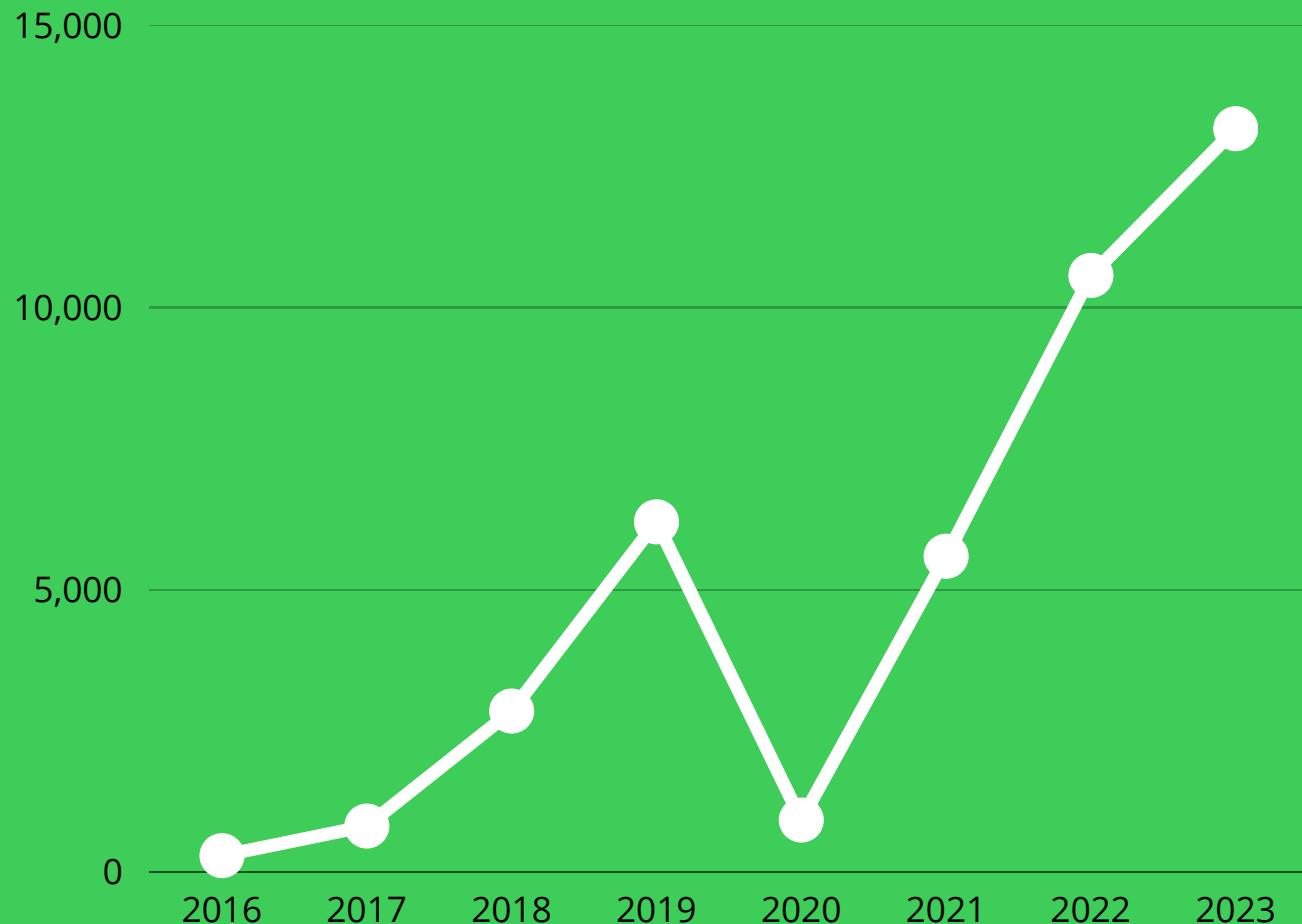
692 kompanije

Rast broja učesnika

2016: 285
2017: 810
2018: 2.848
2019: 6.202
2020: 916
2021: 5.592
2022: 10.569
2023: 13.170

Rast broja kompanija

2016: 56
2017: 116
2018: 301
2019: 555
2020: 108
2021: 398
2022: 643
2023: 682

#OzeleniBiznis - Rezultati kampanje promocije održovstí

149.027€

PR
vrednost

939.066

reach

49.676€

AVE
vrednost

1.383.292

Google ad
Impressions

162

objave

177K

web views

KOMPLETNA MEDIJSKA ANALIZA DOGAĐAJA

[POGLEDAJ ANALIZU >](#)

2.3. Naš veliki cilj do 2025. godine

Smatramo da je održivi razvoj od izuzetne važnosti za sve nas, te se trudimo da **svojim primerom povedemo i edukujemo** i druge kroz implementiranje održivih rešenja na našim trkama.

To uključuje reciklažu, eliminaciju plastike, upotrebu obnovljivih izvora energije, edukaciju kroz #OzeleniSport inicijativu i angažman u kompenzaciji CO₂ kroz Trku za šume.

Dugoročni cilj nam je da do 2025. postanemo najveći održivi masovni sportski događaj u Srbiji.

Ovaj ambiciozni cilj pokazuje predanost serije održivom rastu i promociji održivosti u zajednici.

2.4. Održivost u strateškom planu organizacije

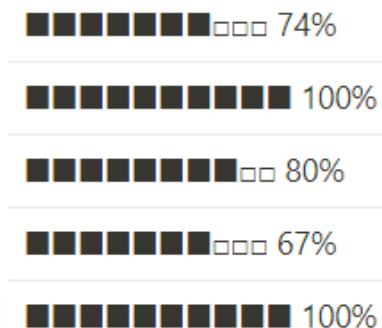
Tokom decembra 2022. godine, tim SBR-a je definisao **strateške ciljeve u obliku OKR-ova za 2023.** godinu (*Objectives / Key Results*). Po prvi put u našim planovima kao **jedan od 3 biznis prioriteta našao se cilj vezan za održivost** koje smo merili ostvarivanjem **5 ključnih rezultata**. OKR-ovi su nam pomogli da nam zelena tema uvek bude pred očima i zato smo odlučili da i za 2024. godinu nastavimo sa istom praksom. Ključnim rezultatima u ovom metodologiji se smatraju oni u kojima je cilj ispunjen sa 80% uspešnosti. U prilogu vidite naše rezultate.

“SPROVELI SMO NAJVEĆU EKO OCR KAMPANJU U OBLASTI SPORTA”

KEY RESULTS

- 🌳 KROVNA KOMUNIKACIJA “JEDAN KOLEGA JEDNO STABLO” ZASADILA JE 2.300 STABALA (TRKA ZA ŠUME)
- 🌳 KREIRATI ZELENE TIMOVE U INFORMACIONOM SISTEMU SA ZELENIM LISTIĆIMA
- 🌳 STVOREN JE I PREZENTOVAN “VODIČ ZA ODRŽIVE SPORTSKE DOGAĐAJE” U ORGANIZACIJI SBR SERIJE
- 🌳 BBR JE ODRŽIVIJI ZA, PO PRVI PUT, 3 NOVE MERE
- 🌳 NAPISAN JE I OBJAVLJEN PRVI SUSTAINABILITY REPORT NA KRAJU 2023. GODINE

PROGRESS

2.5. Stupovi održivosti kroz ključne stekholder serije

SBR SERIES DOO

(ORGANIZATOR)

**LOKALNI
ORGANIZATORI
TRKA**

DOBAVLJAČI

SPONZORI

posebno Schneider Electric i kompanije koje
imaju zelenu agendu u poslovanju

**FONDACIJA
ANE I VLADE DIVAC**

i partneri: Grad Zrenjanin, Vojvodinašume

**KOMPANIJE
UČESNICE
&
KOMPANIJE
DONATORI**

**KOLEGE
&
KOLEGINICE**

2.6. Naše vrednosti i komunikacione platforme

#ŠtazaNePriznajeTitule

Na stazi smo svi jednaki: bilo da smo juniori ili direktori, ideja je da pokažemo ravnopravnost u timu koji kreiramo za trku i zajedno dostignemo najbolje vreme i zabavu.

#OzeleniBznis #KolegaZaPrimer #StrogoOdrživo

Kampanje u saradnji sa Schneider Electric-om kroz koje promovišemo principe održivog razvoja i edukujemo kompanije na koji način da "ozelene" svoj biznis: učine svoje poslovanje održivijim u svakom smislu te reči, i pokažu primer dobre prakse u poslovanju kroz brigu o zaposlenima i implementiranje održivih principa na radnim mestima.

#JednaKompanijaJedanTim

Na početku SBR serije prijavljivali su se da trče timovi od troje kolega i koleginica, tako da je jedna kompanija imala više timova. 2019. godine smo promenili pravila i odlučili da jedna kompanija čini jedan tim a troje najbržih u timu predstavlja vreme cele kompanije. Na taj način motivišemo i sporije kolege da budu deo tima i pokrenu se.

#Trkazашume

U saradnji sa Fondacijom Ane i Vlade Divac, Gradom Zrenjaninom i Vojvodina šume realizujemo humanitarni aspekt serije – pošumljavanje na teritoriji Srbije.

#SBRActiveBreakChallenge

Kampanja koju smo samostalno pokrenuli na društvenim mrežama u cilju pokazivanja najboljih primera poslovanja i motivisanja zaposlenih da naprave aktivnu pauzu na poslu. Imali su zadatku da izazovu kolege sa određenim vežbama, i dodele međusobno nagrade.

#Ozelenisport

Kampanja koju smo pokrenuli u cilju implementiranja održivih principa u sve sportske organizacije i sportske događaje koji se dešavaju na teritoriji Srbije.

3

Održivost nas kao organizatora serije

Održivi razvoj ne podrazumeva samo zeleno delanje i implementaciju mera na događajima. Mi ga takođe shvatamo kao održivost tima i prostora u kojem oni rade, kreiraju i inspirišu sebe i druge sopstvenim primerom. Uvođenjem mera i principa kojih se držimo, želimo da damo primer dobre prakse i motivišemo i druge kompanije da delaju na ovaj način.

Wellbeing tima

- Zaposleni se ohrabruju da naprave jednočasovnu #AktivnuPazu za treningu u toku dana
- Zaposlenima su obezbeđeni uslovi za trening: gym, svlačionice i tuševi
- Zaposleni imaju pristup besplatnim programima Beogradskog trkačkog kluba
- Jednom godišnje radimo lekarske preglede svih zaposlenih
- Dolazimo biciklom na posao
- Radimo fleksibilno i hibridno: određeni su dani kada se radi iz kancelarije, a kada online
- Prostor je pet friendly

Održivost u radnom prostoru

Kao kompanija koja se bavi organizacijom sportskih događaja, realizacijom mera održivosti na događajima, osvestili smo mogućnost i potrebu da naše poslovanje "od 9 do 17h" učinimo što održivijim.

Nije dovoljno da samo tokom 4 dana godišnje kada organizujemo događaje budemo zeleni, a u ostalih 361 dana pravimo manje optimalne izvore.

Zato smo osvestili potrebu da i našu kancelariju i poslovanje učinimo što održivijim.

U ovim promenama smo početnici:

- Recikliramo papir
- Učestvujemo u akciji "Čep za hendikep"
- Koristimo višekratni pribor u našoj kuhinji i na radnom mestu
- Koristimo štedljive sijalice

Promocija kolega i koleginica za primer

Svaki tim ima svog MVP-ja, u našem timu to je Marina Vignjević - menadžerka za kompanije učesnice trke. Volimo da je zovemo naša **menadžerka za sreću**.

Naša #koleginicazaprimer žonglira mnogo više od tri loptice, **nosi energiju cele serije**, iznova nas inspiriše da budemo odgovorni i da ne gubimo osmeh sa lica ni kada stresni dani pokucaju na vrata.

Promovisanim ljudi koji su odgovorni i vešti radnici, a uz to i dobri tim igrači i ljudi sa visokim integritetom koji paze na druge ljudе i životnu sredinu, **gradimo poslovnu kulturu** koja u obzir uzima celо ljudskо biće a ne samo performanse na poslu.

[POGLEDAJ VIDEO >](#)

4

**Principi održivosti na
našim događajima**

4.1. Reciklaža i zero waste

Reciklaža i upotreba održivih materijala na svakoj trci? To važi za jedan od osnovnih postulata kojih se držimo. Težimo da koristimo materijale koji mogu biti reciklirani nakon upotrebe, ili su biorazgradivi.

Plastične flašice, promotivni materijal, baneri, ambalaže, predstavljaju ogromno povećanje emisije gasova. U proseku svaki učesnik potroši 2-3 flašice vode, što iznosi preko pola tone plastike na događajima naše veličine.

Rešili smo da uradimo sve što možemo shodno našim mogućnostima (koje se povećavaju iz godine u godinu) i implementiramo održiva rešenja koja rešavaju jedan po jedan problem.

Implementacija reciklažnih stanica

2022. godine ostvarili smo saradnju sa lokalnim **reciklažnim partnerom** - organizacijom **Ekostar Pak**, koji pruža usluge organizacije i donošenja reciklažnih stanica (kanti za selektovani otpad), edukacije o ispravnom načinu recikliranja, kao i distribuiranja otpada nakon događaja.

Pokazalo se kao dobar potez, te smo odlučili da saradnju nastavimo i implementiramo na sve trke koje organizujemo.

U skladu sa brojem učesnika, iskomuniciramo potrebu sa organizacijom i procenimo broj stanica. Svaka stanica podrazumeva kante za komunalni otpad i metal, a na njihovom štandu se postavljaju i kante za papir, staklo i plastiku u slučaju da je neko od učesnika poneo iste materijale sa sobom.

Naučili smo na sopstvenim greškama iz 2022. godine: preciznije definisati boj kanti i potrebe za svaku trku, ispratiti odlaganje sakupljenog otpada i iskomunicirati sa partnerima i Gradskom čistoćom agendum odnošenja.

UNAPREĐENJA

Desilo se da smo potcenili broj potrebnih stanica na prošlogodišnjem Belgrade Business Run-u, i imali smo problem sa prekomernim otpadom i neadekvatnom selekcijom istog. Na Subotica Business Run-u nismo do kraja iskontrolisali odnošenje akumuliranog otpada za reciklažu, tako da je deo završio u komunalnom otpadu.

Ove godine smo oborili rekord sa **recikliranih 30.000 limenki**, što iznosi okvirno pola tone recikliranog aluminijuma. Naučili smo na greškama i poboljšali ceo proces organizacije reciklaže na događajima.

Majice za sve učesnike, ili ne?

Majice u startnom paketu su lep poklon i uspomena na učestvovanje na trci. Međutim, prepoznajemo da su takođe još jedan predmet koji se nedovoljno koristi i pravi veću štetu nego što ispunjava svoju svrhu.

Prepoznajemo 3 ključna problema sa izradom:

- štampanje više majica nego što je potrebno (neko je neće nositi, neko neće doći na trku i podići startni paket)
- materijal od kojeg se majice proizvode
- da li su nam uopšte potrebne?

2022. godine uveli smo pravilo da majice dobijaju samo učesnici koje kompanije prijave u ranim prijavama, kako bi nam dali do znanja da žele da ih imaju. Na taj način smanjujemo bespotrebno štampanje i produkovanje dodatnog otpada.

Sve majice koje smo pravili ove godine su izrađene od recikliranog materijala.

UNAPREĐENJA:

Plan za 2024. je da u potpunosti ukinemo proizvodnju majica.

Minimalni učrošak papira

Celokupna komunikacija, prijava za trku i promocija je u digitalnom formatu, što skoro u potpunosti smanjuje izradu štampanih materijala.

Napravili smo informacioni sistem koji omogućava lakši proces prijave u samo par klikova, kao i samu kupovinu kotizacija i ostalih proizvoda. To smanjuje produkciju štampanih materijala (korišćenje papira), kao i uštedu vremena i ne korišćenje motornih prevoznih sredstava .

I dalje stampamo sledeće:

1. **Startni broj**
2. **Papirne koverte** koje su zamena za plastične kese/torbe u kojima se nalazi sadržaj startnog paketa
3. **Kupone** za hranu i piće.

UNAPREĐENJE

Plan nam je da 2024. godine prebacimo štampane kupone u digitalni format QR koda koji će se nalaziti na startnom broju.

The collage illustrates the shift to a paperless event. It includes a close-up of a race bib with the number 7730, a stack of race bibs with the number 6850, and a screenshot of the event website featuring a green background and the slogan "Radimo, trčimo, uživamo ZAJEDNO".

Schneider Electric Serbia Business Run

BEOGRAD NIŠ NOVI SAD SUBOTICA ŠUMA OD A DO Š

PRIJAVE SU ZATVORENE!

**Radimo, trčimo, uživamo
ZAJEDNO**

Budite deo najvećeg sportsko-poslovnog događaja u Srbiji i pridružite se grupi od preko 1000 kompanija i 20000 zaposlenih koji su već učestvovali.

[PRIJAVI SVOJ TIM](#)

[KO SE DO SADA PRIJAVIO ▾](#)

100%
PLASTIC FREE

PRVI SPORTSKI DOGAĐAJ BEZ PLASTIKE U SRBIJI DO 2025. GODINE

Eliminacija jednokratnih plastičnih proizvoda

U cilju smanjenja otpada, eliminisali smo upotrebu jednokratnih plastičnih proizvoda tokom naših događaja. Što to podrazumeva za sada?

- voda u limenkama od 100% reciklabilnog aluminijuma
- zabranjeno je služenje pića u plastičnim flašicama
- pribor za hranu je drven (ukoliko uopšte mora da postoji u slučaju služenja paste ili slično)
- medalje su izrađene od plute, a težimo da sledeće godine budu od piljevine
- svi baneri se izrađuju jednom i koriste više puta u toku serije

Kod ovog cilja izuzetno je bitna komunikacija sa partnerima i dobavljačima. Svesni smo da, kako je ovo još uvek sveža tema u našoj zemlji, saradnici neće uvek shvatiti važnost principa kojih pokušavamo da se držimo i za koje se zalažemo, te će iz neznanja i navike nastati neminovni propusti.

Dobavljačima je bitno naglasiti šta je tačan cilj i šta tačno želimo da nam dostave. Postoji mnogo vrsta materijala koji ili nisu 100% biorazgradivi ili reciklabilni, tako da su dobra priprema, saradnja i transparentnost ključni.

Cilj nam je da do 2025. godine postanemo najodrživiji masovni sportski događaj u Srbiji, što podrazumeva i trenutnu težnju ka 100% plastic free događajima.

Medalje od održivih materijala

Medalje na samoj trci ne izrađujemo od plastike ili metala već **medijapana**, i na taj način izbegavamo izradu velike količine (14 000 medalja) od neodrživog materijala.

U procesu smo saznali i osvestili da postoji još održiviji i smisleniji materijal za medalje, a to je **piljevina**, tako da sledeće godine planiramo da uzmemo u obzir taj materijal.

Druga opcija koju razmatramo jeste bioplastika. Izrađuje se od kore krompira koja se sakuplja kao otpad.

Medalje na sve 4 trke su istog dizajna, i na taj način smanjujemo suvišan otpad jer na kraju dokupljujemo samo onoliko koliko nam je potrebno za poslednju trku.

Banere štampamo jednom na početku godine i koristimo na nivou serije za sve 4 trke. Ponovnim korišćenjem smanjujemo proizvedeni otpad, kao i troškove i resurse potrebne za njihovu ponovnu izradu.

4.3. Energija iz održivih izvora

U saradnji sa kompanijom **Schneider Electric** uspeli smo da **implementiramo inovativna tehnološka održiva rešenja** u Trkačkom gradu na našim događajima. Korišćenjem solarnih panela, solarne klupe i punjača za električne trotinete, produkovali smo energiju iz obnovljivih izvora. Trudimo se da iz trke u trku povećamo procenat upotrebljene energije iz ovih izvora .

Solarni paneli

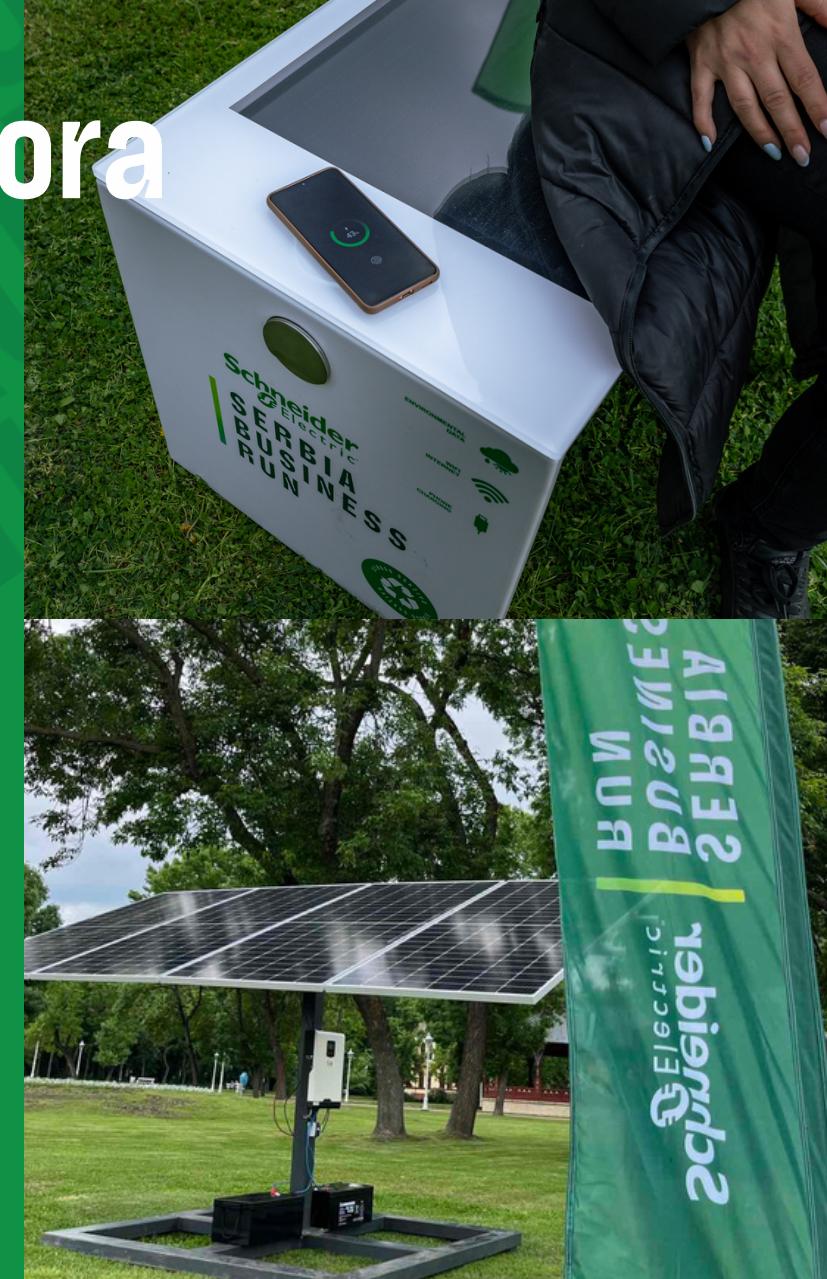
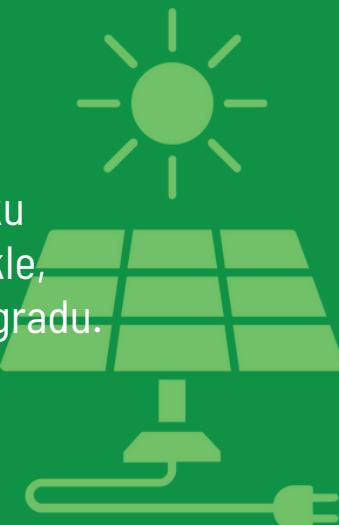
Proizveli smo **100KW** struje na **4 trke**

Solarna klupa

Omogućuje WiFi internet koneciju i bežično punjenje mobilnih telefona na sve četiri trke. Svesni smo da 1 klupa na događajima od 1000 do 8000 ima minimalan praktičan značaj, ali je važna kao primer i komunikacija pre i posle trke. Ona je plod Strawbery Energy firme tima naših stručnjaka.

Solarni punjači

Ovo je deo naše inicijative vezane za dolazak na trku održivim vidom transporta. Pored parkinga za bicikle, implementirali smo i solarne punjače na trci u Beogradu. 5 sati punjenja na trci u Beogradu.

Pokušali smo da kupimo struju od Elektroprivrede Srbije koja je sertifikovano Zelena struja. Međutim, ugovori koje oni trenutno nude pokrivaju ugovornu obavezu najmanje mesec dana, tako da smo u potrazi za alternativnim rešenjima.

4.4. Promovisanje održivih načina transporta

Putem kanala komunikacije (newsletter-a, društvenih mreža) promovisali smo i **pozivali na korišćenje održivih načina transporta.** Konkretno na trci u Beogradu, do Ade Ciganlike smo predlagali dolazak na trku:

- Peške
- Biciklom
- Električnim trotinetom/biciklom
- Brodićem sa Novog Beograda,
- Autobusom ili barem deljenjem mesta u automobilu (car-pool)

1-2-3... START

Koliko god da smo opušteni, na dan trke javiće se trema koja može povećati napetost. Posebno zbog gužvi koje će nastati na prilazu i ulazu u Adu Ciganiju. Da bismo izbegli eventualne propuste, važno je poslušati savete i pridržavati se koraka navedenih u ovom vodiču.

0. KORISTITE ALTERNATIVNE NAČINE PREVOZA

(ILI KRENITE RANIJE UZ PUNO NERVOZE :)

Kao i prošle godine i ove godine će biti gužva prilikom dolaska i ulaska na Adu. I bez trke, taj deo Beograda je nakon radnog vremena zagušen. Ako svi budemo krenuli kolima - biće gužve. U skladu sa misijom trke da postanemo održiva sportska priča, molimo i vas učesnike da učestvujete i da svi koji mogu da na trku dođu peške, brodićem sa Novog Beograda, biciklom, trotinetom, autobusom ili barem deljenjem mesta u automobilu (car-pool) - to i urade. Najbolji parking je parking na ulazu u Adu.

serbiabusinessrun

...

- **Gužva.** Krenite na vreme!
- **Alternativni vidovi transporta:**
 - Peške
 - Trotinet
 - Biciklom (punjač za električne bicikle na Adi!)
 - Carpool
 - Brodić sa NBG strane do Ade
- **Parking:** Veliki parking pre ulaska na Adu

Schneider Electric BELGRADE BUSINESS RUN

Heart Comment Share Bookmark

Liked by xestyax and 53 others

serbiabusinessrun Izbegni gužvu i dođi stress free da se družimo i trčimo!

Imamo par održivih (ili manje štetnih) predloga kako da stigneš na Adu u četvrtak 🤝

Koji je tvoj omiljeni predlog? Naš je definitivno bajš 😊

4.5. #OzeleniSport - Vodič za organizovanje održivih sportskih događaja

Uvođenje novih aspekata u već zahtevnu organizaciju neke trke može biti izazovno, navodeći da se mnogi ni ne opredеле na taj korak. Kako smatramo da je održivi razvoj jedini ispravan sledeći korak u organizaciji masovnih sportskih događaja, a ujedno i važna sadašnjost, odlučili smo da pojednostavimo proces uvođenja održivih rešenja na sportske događaje.

Želimo da iza sebe ostavimo nasleđe koje će koristiti svima koji su dovoljno hrabri da se upute u organizovanje nekog održivog sportskog događaja.

Kreirali smo vodič koji je dovoljno jednostavan, a dovoljno sadržajan da vas sproveđe od prvog koraka do prolaska kroz finiš – na koji način možete da učinite vaš događaj održivijim, i prilagodite ciljeve vašim mogućnostima.

Vodič je koncipiran kao sajt sa **merama, preporukama, ciljevima i koracima** koje treba preduzeti u skladu sa mogućnostima organizatora.

Glavni razlog zašto smo odlučili da ga kreiramo u digitalnom formatu jeste taj što on sadrži listu dobavljača i mera sa direktnim referencama i preporukama, koje su podložne promenama i nadogradnji. Kako budemo dalje istraživali dopunjavaćemo ga i unapređivati, tako da on nikada neće imati svoju finalnu verziju.

Želimo da sprovedemo kampanju #OzeleniSport na teritoriji cele Srbije kroz odgovorne državne strukture i organe, i na ovaj način implementiramo korišćenje Vodiča u organizaciju svih sportskih događaja.

#OzeleniSport

Vodič za organizaciju održivih masovnih sportskih događaja

Organizuješ masovan sportski događaj (mass-participation sports), trku na putu, biciklističku trku, triatlon ili neki od revijalnih sportskih i rekreativnih događaja za kompanije, porodice...?

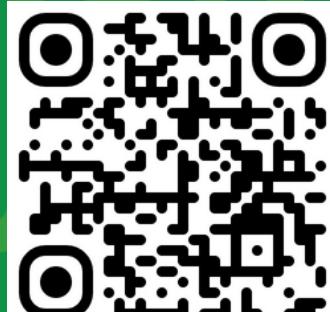
U sklopu saradnje kompanije Schneider Electric sa serijom 5k trka, Serbia Business Run, gradimo model održivog sportskog događaja i svoje prakse prenosimo svim zainteresovanim kolegama iz sveta trčanja i masovnog sporta.

U sklopu ove zelene sportske inicijative izrađen je i ovaj predlog Vodiča kojim se započinje tema održivosti i sporta u našoj zemlji na struktuiran način, te se kroz mapiranje postojećih resursa, inicijativa, ali i praktičnih mera omogućuje svim zainteresovnim stranama da naš rad dalje prodube i nastave.

Istraži Vodič, klikni na:

- [Zašto Vodič?](#)
- [Kako koristiti Vodič?](#)
- [Kako do održivog događaja?](#)
- [Anketa: Koliko je održivost važna tema u ...](#)
- [Mere na trkama](#)
 - [Mere](#)
 - [Ciljevi](#)
- [Resursi](#)
- [Autori & Saradnici](#)

[POGLEDAJ VODIČ >](#)

Napravi pauzu i odgovori koliko je važna tema održivosti za tvoru organizaciju?

Popuni ovu kratku anketu ukoliko radiš u sportu u i organizuješ sportski događaj u Srbiji.

Anketa će nam otkriti **koliko kao sektor znamo i koliko nam je važna tema održivosti**.

Anketom želimo da:

1. Razumemo koliko je značajna održivost za sportske organizacije u Srbiji
2. Otkrijemo koja je motivacija i šta su barijere za održivost trka i sportskih događaja
3. Razumemo koje vrste podrške je potrebna sportskim radnicima
4. Mapiramo trenutno stanje u sportskim organizacijama vezano za održivost

[POPUNI ANKETU](#)

4.6. CO₂ OFFSET - Trka za šume

Trka za šume ima cilj da zasaditi sto hiljada stabala i time doprinese poboljšanju ekološke slike naše zemlje. Na samom početku trke 2022. godine fokus je bio Beograd. Uspeli smo da premašimo zadat cilj od 146 i zasadimo 250 stabala.

Ove godine jedan od ciljeva je bio da uključimo kompanije iz cele Srbije. U saradnji sa Gradom Zrenjaninom i JP Vojvodinašume, odlučili smo da ove godine ozelenimo grad Zrenjanin, deo Banata kao jedan od krajeva naše zemlje sa najmanjim procentom zelenih površina.

Procena je da Banat ima manje od 4% zemlje pod šumama, dok u centralnoj i južnoj Srbiji taj procenat iznosi oko 40%. Po preporučenim standardima za kvalitetan život i vazduh, potrebno je da minimum 14% teritorije bude pošumljeno. Svako od učesnika je imao priliku da da svoj doprinos ka zdravoj životnoj sredini.

Uspeli smo da prikupimo sredstva za
2000 sadnica, zajedno sa **30 kompanija**.

Kompanije za primer su donatorи stabala u najvažnijoj trci - Trci za šume

Sva stabla 2023

Ukupno stabala: 1431

No.	Naziv trke	Ime kompanije	Filter	Stabla	Zeleni tim
1	Novi Sad	Schneider Electric		505	
2	Srbija	BizLinkTechnology SRB d.o.o.		300	
3	Beograd	Robert Bosch d.o.o.		260	
4	Beograd	GDI Solutions		50	
5	Beograd	Grundfos Srbija d.o.o.		43	
6	Beograd	PKC Wiring Systems doo		33	
7	Beograd	OMV Srbija		25	
8	Beograd	Balkan Bet		20	
9	Beograd	BELGRADE AIRPORT d.o.o. Beograd		20	
10	Beograd	ALUMIL YU INDUSTRY		20	
11	Beograd	Confida Consulting d.o.o.		13	
12	Beograd	LeitnerLeitner Co		12	

[LISTA ZELENIH TIMOVA >](#)

Gejmičifikacija

Sakupi 4 listića!

Primenom **Zelenih timova** i **zelenih listića** koji kroz naš informacioni sistem pokazuju koliko je kompanija donirala stabala u odnosu na broj prijavljenih trkača i koliko su blizu našem zajedničkom cilju - 1 trkač 1 stablo.

U zavisnosti od toga koji je odnos kupljenih stabala i broja kolega na trci, kompanije dobijaju jedan od četiri maksimalna listića:

- do 30% - 1 zeleni listić
- od 30-60% - 2 listića
- preko 60% - 3 listića
- za 100% - 4 listića

Zeleni startni brojevi

Kompanije koje su donirale su takođe imale zeleni startni broj, kako bismo naznačili da one učestvuju i u Trci za šume.

#23 NA 2112

Svaki pojedinac je imao mogućnost da pošalje SMS sadržine #23 na 2112 i donira sumu u iznosu od 200 RSD za kupovinu stabala.

Kupovina kroz sistem od strane kompanija se pokazala kao mnogo efikasnija, kako nas je neposedovanje namenskog SMS broja sputavalo u promociji istog.

Od sponzora do održivih partnera

Naši partneri i sponzori su posvećeni cilju motivacije učesnika da kroz razne sfere života delaju održivo, te sve ponude imaju zelenu komponentu.

5.1. Schneider Electric

#StrogoOdrživo

Kao kompanija koja na globalnom nivou važi za jednu od najodrživijih, Schneider Electric nastavlja da bude pokrovitelj serije biznis trka, sa **jasnim ciljem da do 2025. godine postanemo najveći sportsko-poslovni događaj u regionu koji je potpuno održiv.**

Nastavljamo kretanje ka ovom zajedničkom cilju organizovanja najmasovnijih održivih sportskih događaja, pod sloganom #StrogoOdrživo.

Ovu komunikacionu platformu #StrogoOdrživo koristimo za sve mere na trkama kao i za VODIČ ZA ORGANIZACIJU #STOGO DRŽIVIH SPORTSKIH DOGAĐAJA.

Ovaj vodič, sa najboljim praksama, unapređujemo i besplatno stavljamo na raspolaganje svim zainteresovanim akterima u sportu Srbije.

Saradnju sa Schneider Electric-om smo pokrenuli 2022. godine sa idejom da primenimo održiva, kako tehnološka tako i druga rešenja koja oni pružaju za seriju, i kroz našu platformu motivišemo kompanije i pojedince da osveste važnost ove teme.

Kao naslovni sponzor serije, implementiraju tehnološka rešenja - solarnu klupu, solarne panele i solarne punjače na svim trkama iz SBR serije.

Zajedno smo lansirali i kampanju #KoleginicaZaPrimer i #KolegaZaPrimer gde zaposleni nominuju svoje koleginice i kolege koje svojim primerom pozitivno utiču na svet oko sebe, pridržavajući se održivih i moralnih načela i ulepšavajući život sebi i drugima na poslu i van njega.

Ove godine preuzeli smo jedan značajan korak ka našem 100% Plastic Free cilju, zamenivši ambalažu u kojoj delimo vodu na trkama. Umesto u plastičnim flašicama, vodu smo delili u limenkama.

Kompanija Ball Packaging Europe, u okviru projekta "Svaka limenka se računa" je donirala vodu u 26.000 aluminijumskih limenki, ambalaži koja može 100% da se reciklira neograničen broj puta.

Nakon trke, učesnici su odlagali limenke na odgovarajuća mesta i na taj način doprineli smanjenju zagađenosti nakon događaja.

Merkur GreenLife

,Ponašam se odgovorno
i održivo za prirodu
i svoj život."

merkur
OSIGURANJE

merkur
OSIGURANJE

Merkur osiguranje je kreirao jednu zelenu ponudu - GreenLife životno osiguranje, gde deo premije odlazi na ekološke projekte, kao što su obnovljivi izvori energije, pošumljavanje, i napor i očuvanje životne sredine.

Razmišljaju unapred i aktivno pomažu u oblikovanju budućnosti. Za prvih 1000 polisa Merkur GreenLife - Merkur će zasaditi po jedno drvo u srpskim šumama koje odgovara regionalnom ekosistemu.

TOYO TIRES

Toyo Tires - kompanija koja je izgradila najveću solarnu elektranu i koristi energiju iz obnovljivih izvora, daje primer dobre prakse poslovanja u Srbiji i podržavaju našu seriju.

Solarna elektrana „Taiyo” (太陽) fabrike Toyo Tire Serbia izgrađena je da bi učinila proizvodnju guma što je moguće ekološki prihvatljivijom i ugljenično neutralnijom. Trenutno je 50% solarnih panela pušteno u rad s punim iskorišćenjem kapaciteta u ovoj kalendarskoj godini.

Emitovanje CO₂ biće smanjeno za 200.000 tona tokom radnog veka.

EkostarPak - reciklažni partner koji je zadužen za celokupnu organizaciju reciklaže na našim događajima od početka do kraja.

Na svakoj trci su postavljali reciklažne stanice koje su podrazumevale kante za staklo, papir i aluminijum, edukovali učesnike o ispravnom načinu recikliranja, a takođe su i organizovali adekvatnu distribuciju prikupljenog otpada.

Intersport svim učesnicima trka iz SBR serije pruža 20% popusta na asortiman Održivog izbora. Na startnom broju se nalazi barkod koji je učesnici pokazuju pri kupovini, i time ostvaruju popust.

Kako smo barkod sa popustom stavili na startni broj, izbegli smo štampanje 14.000 vaučera za popust.

Važno je da imamo partnera sportske opreme koji u ponudi pruža i održivu liniju, kako bismo zaokružili zelenu ideju i u ovom smislu.

#OzeleniBiznis
Održivost prema
kompanijama i
učesnicima trka

Pored zaposlenih koji učestvuju na trkama, kompanije koje promovišu zelene teme i imaju zelene agende su takođe učesnice naše serije. One promovišu najvažniju održivu priču: zaposlene i zdrav život, kroz sopstveni primer dobre prakse. Omogućavaju zaposlenima pozitivno iskustvo kroz fizičku aktivnost i podizanje morala, dok u isto vreme doniraju stabla za sadnju u zajedničkoj Trci za šume.

[LISTA KOMPANIJA >](#)

7

Održivost u sistemu sporta Republike Srbije

Insti<č>ucionalna podrška zelenim vrednostima u sportu Srbije

Sport u Srbije je kulturološki važna tema.

Srpski sport, rezultati naših reprezentativaca i najuspešnijih sportista **radost su i ponos svih stanovnika** naše zemlje.

Sa porastom kupovne moći i razvojem svesti o važnosti zdravih stilova života, tokom poslednje decenije se razvija i **masovan sport** (mass-participation sports), **rekreativni i kompanijski sport** koji Serbia Business Run predstavlja i čiji je inicijator.

Ideje održivosti u sportu Srbije, do sada su bile grassroot porekla- One kao i ovaj Izveštaj, zajedno sa priloženim Vodičem za organizaciju održivih sportskih događaja pokreću temu odozdo nagore.

Razumemo da u okviru sistema sporta postoje važniji prioriteti i zato svoj doprinos dajemo u mejnstrimovanju ove važne teme, a u skladu sa nacionalnom strategijom za održivi razvoj i budućoj **strategiji za razvoj sporta Republike Srbije**.

U budućnosti vidimo da **Ministarstvo za zaštitu životne sredine** uvidi interes da se kroz sport i marketing u sportu obrati sportskoj javnosti, ali i sportskim radnicima vezano za predložene mere i aktivnosti u pravcu održivijeg sportskog ekosistema.

Ministarstvo sporta Republike Srbije

Naš tim je informisao Ministra sporta, i stavio na raspolaganje sve materijale koje smo realizovali u sklopu projekta. Dodatno, **predloženi su koraci za dalju implementaciju nacionalne kampanje #OzeleniSport** kako bi se efekti koje je SBR serija imala preneli na druge aktere u sistemu sporta.

Olimpijski komitet Srbije

Predstavljen je naša strategija održivosti, Vodič i Izveštaj. Konstatovano je da je Međunarodni Olimpijski Komitet oktobra 2017. godine doneo "MOK Strategiju održivosti". OKS je **prepoznao važnost tema** i uputio nas na različite zelene inicijative drugih nacionalnih komiteta iz Evrope.

Ministarstvo za zaštitu životne sredine

Upoznato sa našom inicijativom, ovim izveštajem i mogućnostim da se tema popularizuje kroz sport, a u saradnji sa sportskim institucijama Republike Srbije.

Gradski sekretarijat za sport i omladinu Beograda

Stavljeni su na raspolaganje resursi koji su kreirani u projektu. Belgrade Business Run kao jedan od najmasovnijih sportskih događaja u gradu ima potencijal da bude **primer zelenog događaja** za sve buduće velike sportske manifestacije u glavnom gradu. Predstavljeni su mogući dalji koraci za razvoj teme na nivou Grada Beograda.

Sportski Savez Srbije

Informisan je i stavljeni su na raspolaganje resursi koji su kreirani u projektu. Predložena je organizacija i **snimanje zabavnog i praktičnog polučasovnog webinar** za sve članice SSS koji bi bili upoznati sa jednostavnim zelenim rešenjima koje se mogu primeniti bez dodatnih napora.

Vraćamo se na početak.
Naši naredni koraci.

Naši strateški ciljevi u oblasti održivosti za 2024. godinu

Tokom 2023. smo napravili veliki korak, osvestili i implementirali mere održivog razvoja na našim događajima. Testirali smo šta funkcioniše, koje su naše mogućnosti i potrebe i unapredili iskustva svih učesnika.

Cilj nam je da #OzelenimoSport u Srbiji, nastavimo da učimo i razvijamo se. Plan za 2024. godinu je da unapredimo postojeće i uvedemo nove mere, pomognemo drugima da implementiraju mere na svojim događajima, radnim mestima, u svakodnevnom životu kao i da sami delamo #StrogoOdrživo.

Kroz OKR-ove smo konkretizovali dalje ciljeve:

NAŠ DOGAĐAJ JE PLANSKI I KVANTIFIKOVANO ODRŽIV

KEY RESULTS

- OBJAVLJEN JE SUSTAINABILITY REPORT 2024. PO EVROPSKOM STANDARDU
- TRKA ZA ŠUME: ORGANIZOVALI SMO 4 SADNJE PO JASNIM PROPOZICIJAMA
- STANDARDIZOVALI SMO "MINIMAL REQUIREMENTS" U OBLASTI ODRŽIVOST NA NIVOУ SERIJE
- PREDLOŽIĆEMO MINISTARSTVIMA I DONATORIMA PROJEKAT

Nacionalna kampanja #OzeleniSport

Predlog za uvođenje teme održivosti u sport Srbije

Razmišljamo o tome kako zelena tema u sportu koja je pokrenuta i o kojoj svedočimo ovim Izveštajem **može biti amplifikovana kroz sistem sporta** ili barem prepoznata i predstavljena kolegama u sportskom sektoru, kako bi se inspirisala i druga sportska udruženja, klubovi, savezi i organizatori događaja da nastave putem razvoja i primene održivih rešenja.

Prva faza projekta/kampanje koja bi trajala **godinu dana** ima za cilj da su sportski akteri u Srbiji **upoznati sa temom** "održivosti u sportu" kao važnog aspekta "Ciljeva održivog razvoja" koje propisuju Ujedinjene Nacije.

Rezultati ove pilot jednogodišnje kampanje su:

1. Napisan **jedan projekat** za ERASMUS+ iz ove oblasti
2. **Pet događaja** je primenilo mere održivosti
3. Minimum još **tri sportske organizacije** pričaju u o temi

Aktivnosti koje bi bile sprovedene:

- Organizacija **4 online predavanja** (webinara) sa temama:
 - *Kako bez budžeta do održivih rešenja na vašem događaju?*
 - *Prilika za vas: zeleni sponzori u vašem sponzorskem pulu!*
 - *Ne budi pametan, već zelen - Primeni ove prakse iz Vodiča.*
 - *Prilika za vas: Zeleni sportski novac iz fondova EU*
- Dodeljene **dve nagrade** iz oblasti održivosti u sportu
 - "Najzeleniji sportski događaj"
 - "Najzelenija sportska organizacija"

- **Promotivna kampanja** (digitalni mediji)
 - Kreiranje mikrosajta www.ozelnisport.rs
 - Media Buying (Instagram i Google oglašavanje)
 - Kreiranje žiga "Zeleni događaj"
- **Konferencije za štampu** "OzeleniSport"
 - Uvodna na startu projekta
 - Izlazna sa rezultatima na kraju godine

Šta nakon ovog projekta?

U sledećim fazama formiralo bi se međusektorsko radno telo koje bi činili predstavnici sporta i eksperti iz oblasti održivog razvoja. Prvo bi bile razvijene "preporuke", a onda i "minimalni zahtevi" koje bi delegati na sportskim takmičenjima pratili baš kao što se prate i takmičarski . Ovaj proces bi trajao 10-20 godina.

Tim SBR stoji na raspolaganju svim državnim ustanovama, donatorima i partnerima koji žele da pokrenu ovu temu u Srbiji. Zahvaljujemo se kompaniji Schneider Electric za inspiraciju da kroz partnerstvo učimo i pokrećemo jednu novu oblast u našem sportu. Sebe smatramo veoma radoznalim amaterima u oblasti koji žele još više da uče i napreduju.

Impresum

AUTORI

Veroljub Zmijanac

Izvršni direktor

vero@sportit.agency

Tamara Grubiša

Eco Officer

tamara@serbiabusinessrun.com

SARADNICI

Marina Vignjević - SBR Series

Tijana Popadić - SportIT: Sport Marketing & Management

Milica Luković - SportIT: Sport Marketing & Management

Nenad Sudarov - Alma Mons Udruženje

DIZAJNERI

Tijana St Protić

Goran Kamenov

KONTAKT

Tadeuša Košćuška 78, Beograd

kontakt@serbiabusinessrun.com

+381(0)60 0870 489

www.serbiabusinessrun.com

15. novembar 2023. godine, Beograd

SERBIA
BUSINESS
RUN